

სალოგოზო ვერეული

გზითი გამოდის
1921 წლიდან

სალოგოზოლი საზოგადოებრივ-პოლიტიკური გაზეთი

შასი 10 კაპ.

ოცდახუთსა დეკემბერსა ქრისტე იშვა გათლემსაო...

„ხოლო იესოს შობასა ბეთლემს პურიასტანისასა, დღეთა
ჰეროდე მეფისათა, აჰა მოგუნი აღმოსავლით მოვიდეს იე-
რუსალიმად და იტყოდეს:
სადა არს, რომელი-იგი იშვა მეუფე პურიათა? რამეთუ
ვიხილეთ ვარსკვლავი მისი აღმოსავლით და მოვედით თა-
ყუანის-ცემად მისა.
...და ვითარცა შევიდეს სახლსა მას, იხილეს ყრბი იგი
მარიამის თანა, დედისა თვისისა და დავარდეს და თაყუანი-
სცეს მას; და აღაღეს საუნჯეთა მათთა და შეწირეს მისა
ძლუენი: ოქროი, გუნდრუკი და მური“ (სახალი აღთქმა,
II — 1, 2, 11).
შემდგომად ამისა, მეფე პერიოდემ შეკრიბა მღვდელ-
მთავარი და მწიგნობარი და ჰკითხა: სად დაიბადა ქრის-
ტი? (რომელიც საფრთხეს უქმნიდა მის მეფობას).
ხოლო მათ უპასუხეს: ბეთლემს პურიასტანისასა, რამეთუ
ნაწინასწარმეტყველებია:
„და შენ, ბეთლემ, ქუეყანა ეგვიპტისა, იუდაისი, არასადა უმრწ-
მეს ხარ მთავართა შორის იუდაისთა, რამეთუ შენგან გამო-
ვიდეს წინამძღვარი, რომელმან დამწყისი ერი ჩემი ისრა-
ელი“.

25 დეკემბერს, სახალი სტილით 7 იანვარს, მ-
ართლმადიდებელი საპატრიარქო იღვასაწა-
ლავს სორციალად შობას უფლის ღვთისა და
მაცხოვრისა ჩვენისა იესო ქრისტის.
ველოცავთ ამ დიდ ღვასაწაულს ქართველ
ერს, საპატრიარქოში მცხოვრებ ყველა ეროვ-
ნაგის წარმომადგენელს. ვინც ცხოვრობს უფ-
ლის ახანებათ. რწმენით განათლავალი უო-
ფილიყოს მოგავალი ჩვენი.

ამრიგად აღსრულდა იდუმალი წინასწარმეტყველება;
მამა ღმერთმა თავისი მხოლოდშობილი ძე მოგვივლინა ადა-
მიანებს ცოდვებისაგან გამოსახსნელად და სიყვარულის გზა-
ზე დასადგომად, რამეთუ თავად ღმერთი სიყვარული არს,
ხოლო ქრისტეს მცნება: „იყვარებდეთ ურთიერთს, ვითარ-

ცა მე შეგიყვარენ თქვენ“, ადამიანთა მოღვმისათვის გზის
მანათობლად იქცა.
ქრისტეს დაბადებას ზემით აღვნიშნავთ, როგორც დასა-
ბავაში, მაგრამ ამით მის დიდებას არაფერი დაჰკლებია,
რამეთუ იგი „მოვიდა მსახურებად და მიცემად სული თა-
ვისი სახსრად მრავალთთვის“.
ქრისტეს დაბადებას ზემით აღვნიშნავთ, როგორც დასა-
ბავს სიციცხლისა, სიყვარულისა, სათნოებისა და ზეციურ
საკვირველებათა, რომლისაგანაც სარწმუნოებრივი კიბე გა-
იღო და ამ კიბეზე მხოლოდ მართალნი და გულთ წმინდანი
ველენ...
ქრისტე შობა ქართველთა უწმინდესი დღესასწაულია. მრ-
ვალი საგლობელი მიეძღვნა შობის უნეტარეს დღესასწა-
ულს, მრავალი წმინდა რიტუალი და ტრადიცია დამკვიდრდა
და ყველანი მოუთმენლად ველით ამ მარადიულ სასწაულს,
როგორც განმანებელსა და განმამტკიცებელს ჩვენთა ზრ-
ხვათა და რწმენათა და ვამბობთ: „დიდება მალათა შინა
ღმერთსა, ქვეყანასა ზედა მშვიდობა და კაცთა შორის სათ-
ნოება“.

ეს ჩვენი ისტორიაა გელათის მოზაიკა

გელათის მონასტერი, ქართული
ხუროთმოძღვრული ანსამბლი, შუა
საუკუნეების საქართველოს კულ-
ტურის უმნიშვნელოვანესი ცენტ-
რი აგებულია ქ. ქუთაისის ჩრდი-
ლო-აღმოსავლეთის მე-11 კმ-ზე,
მდინარე წყალწითელას ხეობაში.
ანსამბლში შედის სხვადასხვა დრო-
ინდელი შენობები (ძირითადად
XII-XIII სს).
მონასტრის მთავარი ეკლესიის
„ღვთისშობლის“ ტაძრის კონქს

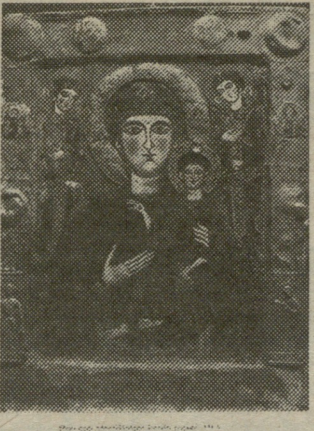
ამკობს XII ს. ცნობილი გელა-
თის მოზაიკა. აღსანიშნავია ტაძ-
რის მოზაიკისა და ფრესკების შე-
რწყმა, რომლის მსგავსი საქარ-
ველოში არსად არ გვხვდება. კომ-
პოზიციის ცენტრში გამოსახულია
ფეხზე მდგომი ღვთისშობელი ჩვი-
ლი ხელში, აქეთ-იქით მთავარ-
ანგელოზები გაბრიელი და მიქე-
ლი უდგანან. ფიგურები გამოსახუ-
ლია ოქროსფერ ფონზე. მიქელ
მთავარანგელოზს აცვია მკუპე მკუპე-

ნე ფერის სამოსი და ფერადი ქვე-
ბით მორთული მდიდრულად მო-
ქარგული ლორთინი, გაბრიელ მთა-
ვარანგელოზის ტანსაცმელი შედარ-
ებით სადაა.
მოზაიკის მთელი ფონი შესრუ-
ლებულია მკვიდრად მოწყობილი
ფერადი სმალტისა და კრქვის
სხვადასხვა ზომის ოთხკუთხი კან-
ჭებით.
გელათის მოზაიკა დავით აღმა-
შენებლის ეპოქის მონუმენტური

ხელოვნების მაღალშტაბილი,
დახვეწილი გემოვნებითა და ვირ-
ტუოზული ტექნიკით შესრულბულ
ლი ნაწარმოებია.
გელათის „ღვთისშობლის“ ეკ-
ლესიის XII ს. მონუმენტური
მოზაიკის სარესტავრაციო სამუ-
შაოები შესრულბულ იქნა სპეც-
სამეცნიერო-სარესტავრაციო სა-
წარმოს გაერთიანების უმაღლესი
კატეგორიის მხატვარ-რესტავრა-

ტორის კარლო ბაკრაძის მიერ
1986-1990 წლებში. სარესტავრა-
ციო სამუშაოების წარმატებით ჩა-
ტარებაში გარკვეული წვლილი
შეიტანეს მხატვარ-რესტავრატო-
რებმა — ვლადიმერ გიორგაძემ და
ზაზა მეგრელიშვილმა.
ნოდარ კუჭავაძე
თამაზ ჭიჭავაძე ფოტოები

ჩვენი მაღლიანი, კურთხეული, მიწა-წყლის რელიგიური წარსულიდან, თავისი უძველესიდან ისტორიული ბედ-იბდილით გვინძობს საქართველოს საეკლესიო მშენებელი, შიდა ქართლის სამწყსო-საწილნი, რომელიც მცხეთის საკათალიკოსო ტაძრის ჩრდილოეთით იყო განდგენილი და მოიცავდა ტერიტორიებს არაგვისა და ქსნის აუზებში და კავკასიის მთიანეთს.

საინტერესოა, რომ წილნის საეპისკოპოსოს ჩამოყალიბების V ს. ბოლოსა და VI ს. დასაწყისში, ცენტრით სოფელ წილანში, წინ უსწრებდა ქრისტიანული ხანის გარეგნულად ამ რეგიონში კაბადოკიელი ასულის, ქართველთა განმანათლებლის, წმინდა ნინოს, კურთხეული სამისიონერო მოძღვრება-მოღვაწეობა, როდესაც მისი „სიტყვა ჭეშმარიტი“ ამ რეგიონის ეკლესიურებულსა, და, ამასთანავე, მთიანე წილნელსაც, მისწვდა. „მოქცევა ქართლისა“ გვამცნობს: „... წავიდა წმინდა ნინო და ეპისკოპოსი იოვანე... მოვიდეს და დადგენს წილნის და მიუწოდეს პიუქეთსა, პირუტყულსა სახეთა მათ უკლთა, კართალეთსა, ფხოველთა, წილანეთსა და გუდამაყრეთსა და უქადაგეს მათ სჯული ქრისტიანეთა ჭეშმარიტი მიმყანებელი ცხოვრებად საუკუნოდ...“ (ქართლის ცხოვრება, I. ყაუხჩიშვილის გამოცემა, ტ. I, თბ., 1955, გვ. 126).

რა თქმა უნდა, ახალი სარწმუნოების მიღება, როგორც ყოველთვის და ყველგან, უმტკივნეულოდ არ მომხდარა, და, განსაკუთრებით, საქართველოს მთიან რეგიონში, სადაც წარმართული კერძოაყვანის-ცემა, ირანიდან შემოსული ვარკველავთა კულტი და ცენტლთაყვანის-ცემა მკვიდრად იყო გამჯდარი მთელთა სულელები და არც აპირებდნენ მოქცევას. მათ დიდი წინააღმდეგობაც გაუწევიათ მქადაგებლებისათვის. ამით ისინი, პირველ რიგში, ქართლის მეფე მირიანის მორჩილებას გაუბრუნდნენ. ამიტომაც, მიუხედავად იმისა, რომ წმინდა ნინო და ეპისკოპოსი სასტეპო წინააღმდეგე იყვნენ საქმის ძალისმიერი გადაწყვეტისა, მირიან მეფის ერისთავმა „მცირედ წარმართა მახვილი მათ ზედა, და ძლევამ შემუსნა კერპნი მათნი...“ (იქვე).

აი, ასეთ ვითარებაში გაქრისტიანდა მთიულეთი და მთელი შეზღვევილი საუკუნეების მანძილზე ამ მთიანი თემების ურჩობა ქართლის მეფის მიმართ არ შეწყვეტილა და ეს, პირველ რიგში, მათ რელიგიურ დაუმორჩილებლობაში — წარმართული კერპებისა და ბომონების აღმართვაში გამოიხატებოდა ზოლმე.

სწორედ ამ რთული რეგიონის სულიერი დამწყვდევს ხვდა წილანელი ეპარქიის. მისი თავდადებული ეპისკოპოსებიც ძალისა და ენერჯის დაუნანებლად ჰეობას აღმომღვრავდნენ ზოლმე ჰართალს, ხანდოს, მთიულეთს, გუდამაყარს და ჩრდილოეთ კავკასიაში ოსეთის ზოსახლობას. მთის ზეობებისა და შიდა ქართლის ბარის მკვიდრო პოლიტიკურ-ეკონომიკურ კავშირს კი განსაკუთრებულს მნიშვნელობა ენიჭებოდა საქართველოს ძლიერებისათვის.

მეფე მირიანის ძის, ბაქარას, დროს (IV ს. მეორე ნახ.) ამ მხარეში ქრისტიანულ-აღმშენებლობითი და სამისიონერო მოღვაწეობა არ შეწყვეტილა. სწორედ ამ მეფეს აუგია საეპისკოპოსოს მომავალ ცენტრში, სოფელ წილანში, ერთი პირველთაგანი ქრისტიანული ეკლესია-სამლოცველო შიდა ქართლში, რომელიც საუკუნეების მანძილზე მრავალჯერ გადაკეთებული-განახლებულია, და ახლა ამ ადგილზე ღვთისმშობლის სახელზე ნაკურთხი გუმბათიანი ტაძარია აღმართული. (შემორჩენილია IV ს. ნაგებობის ნაწილიც, რომელსაც ამჟამად წარმოადგენს ტაძრის სანაოსნო ტაძრის ჩრდილოეთით იყო განდგენილი და მოიცავდა ტერიტორიებს არაგვისა და ქსნის აუზებში და კავკასიის მთიანეთს.

წინამძღვრები უსწრებდა წინ, აღასტურებს ამ ტერიტორიაზე ჩატარებული არქეოლოგიური გათხრებიც. კერძოდ, სხვადასხვა უნიკალურ აღმოჩენებს შორის, განსაკუთრებით საინტერესოა აღმოჩენილი ხანის თლილი ქვით ნაგები აკლდამა, რომელიც, როგორც ჩანს, მაღალი რანგის საეკლესიო წარმომადგენელთა, პირველთაგან ქრისტიან ღვთისმსახურთა, განსაკუთრებული ყოფილა. თ. ყაუხჩიშვილის განმარტებით, ბერძნულად შესრულებული აქ არსებული წარწერა გვიჩვენებს მათ სახელს და გვამცნობს, რომ: „მე ტიკასმა და ბერმა ჩემმა ალმა ფარანუსმა გავაკეთეთ ეს აკლდამა თლილი ქვებისაგან ჩვენთვის, პაპრიუპასი, ისიდორუსი ასევე აქ განისვენებენ“. აკლდამა შექმნილია ქრისტიანული სიმბოლოებით. (თ. ყაუხჩიშვილი, წილნის აკლდამის ბერძნული წარწერა, „მაცნე“, ისტ. არქ. და ხელ. სერია, 1982, გვ. 135).

წილნის საეპარქიო-უკველესი ქრისტიანული კერათაგანი

ვახტანგ გორგასალის დროს (V ს. მეორე ნახ.) მნიშვნელოვანი საეკლესიო რეფორმები გატარდა: ქვეყანა დაიყო საეპისკოპოსო ერთეულებად და განისაზღვრა კიდეც მათი საზღვრები, ქართლში დაწესდა კათოლიკოსობა და სხვ. წილნის საეპარქიოს წარმოშობის საწყისების გასარკვევად განსაკუთრებით გასათვალისწინებელია სწორედ ამ პერიოდში ვახტანგ მეფისა და ჩრდილოეთ კავკასიაში ოსთა თემების დამოკიდებულების საკითხი. საქმე იმაშია, რომ ოსთა ექსპანსია სამხრეთით I-IV საუკუნეებში გაუძღვებოთ მიმდინარეობდა. ვახტანგმა ბრძოლით დაიმორჩილა ოსეთი და საქმის სასტიკოდ დასაგვირგვინებლად მან ქრისტიანული რელიგიაც მოიმარჯვა. მატანე გვამცნობს: „... დაიმორჩილა ოგენი და ყიფანდნი და შექმნა ქარნი ოგეთისანი, რომელთა ჩუენ დარიანისად უწოდებთ და აღაშენა მას ზედა გოდოლი მაღალი და დაადგინა მცველად მახლობელი იგი მთელნი. არა ზელუწიფების გამოსლვად დიდთა მათ სათესავ-და ოგსთა და ყიფანდთა თვინიერ ბრძანებისა ქართველთა მეფისა...“.

სწორედ ამის შემდეგ, წილნის ეპარქიას დაეკისრა მთიულეთის მოსახლეობის ქრისტიანულ წესზე მოქცევისა და დამოძღვრის განსაკუთრებით ძნელი და საბასუხის-მგებლო მისია.

...უამთა სიავსე გადარჩენილ ზოგიერთ დოკუმენტურ წყაროთაგან ერთ-ერთ პირველ წილანელ ეპისკოპოსად ღვინის საეკლესიო კრების მონაწილეთა შორის ოსენიება ენოქი (506 წელი) (ზ. ალექსიძე, ეპისტოლეთა წიგნი, თბ., 1968, გვ. 97)...

... საქართველოს რელიგიურ-საეკლესიო გაძლიერების გზაზე დიდი მნიშვნელობა ჰქონდა იოანე ზედანელისა და მისი მოწაფეების სამისიონერო და აღმშენებლობითი მოღვაწეობას VI ს-ში. წმინდა იოანეს ერთ-ერთი მოწაფე ყოფილა სასწაულმოქმედად ცნობილი ისე, რომელიც 50-იან წლებში აკურთხეს წილნის ეპისკოპოსად. სწორედ მის სახელს უკავშირდება ამ სამწყსოს განსაკუთრებული გაძლიერება-განმტკიცება, მრევლის შემატება, ეკლესიების მშენებლობა და მთიულეთის დამოძღვრა: „ფრიადნი ურწმუნონი სწავლითა მოაქცივნა, მოძღვრება და ქადაგება განვიხა სამწყსოსა თვისს...“ მრევლის რწმენაში განსამტკიცებლად წმინდა ისეს, ღვთის შეწვევით, მრავალი საკვირველი საქმე ჩაუდგინა. მათ შორის, მდინარე ქსნიდან თუ ტყვილიანიდან რუს წყალი გაუყვანია წილნის ურწყავი მიწებისათვის: „დაბასა მას უწყ-

წილები ბარგთან ერთად ქსანში ჩასცივინია და ახალი აღწერების შედგენა საშუალო საქმე გამხდარა. ამიტომაც, ამ საბუთში საკმაოდ დაწვრილებითაა აღწერილი საწყისების კუთხით ტერიტორიები არაგვისა და ქსნის შორის, სულ 52 სოფელი და ანანური, ზევით მთიულეთი, წილნის მიდებებისა და გასტუმრების წესები და ვალდებულებები და სხვ.

„სამწყსოს სიგელიდან“ გამოსკვივის ის დიდი წინააღმდეგობა, რომელიც არსებობდა მთიულეთ-სახლობასა და არაგვის ერისთავს შორის. ამავე დროს, მათ ქრისტიანული წესებიც შეუშლიათ და „ისევ კერპის მგზავსი იყვნენ“. ამიტომაც, ღვაწლმოსილ ეპისკოპოსს, რომანოზს, რამდენიმეჯერ დასპირებია მრევლის ხელახლა დამწყვდევსა და დამოძღვრა. ქაის-ხვევლები მაინც გამოსულან აჯ-

ნებით, მაგრამ ბოლოს, ზაალ ერისთავის მიერ შევიწროვებულებს, ისევ წილნის მიდებების შეუდგენებით თავი (ი. დოლიძე, ქართული სამართლის ძეგლები, III, თბ., 1970, გვ. 560).

...1746 წელს წილანელ მიტროპოლიტ ქრისტეფორეს ერეკლე მეორისაგან „სამწყსოს განახლების სიგელი“ ებოძა, რადგანაც ახლა არაგვის ერისთავსა და წილანელს შორის ჩამოგარდნილა უკმაყოფილება. მწყემსობისათვის ანანურის ზევით შესვლის უფლება აღარ მიუციათ ერისთავის განკარგულებით, რითაც ეპარქიას ჩამოშორეს მთიულეთი. ამ არასამართლიან გადაწყვეტილებას მხოლოდ ერეკლე მეფის სპეციალური ბრძანება აღუდგო წინ. (ი. დოლიძე, ქართული სამართლის ძეგლები, II, თბ., 1965, გვ. 396).

საეპარქიოს შეწირულობებს არ აკლებდნენ მეფენი და ერისკაცნი, რათა უფრო გაძლიერებულ-გაშენებულიყო ეს მაღლიანი ნაკურთხი მიწა, მაგრამ არც მტრების შემოსევები, თუ ხმლის ტრიალი იყო უცხო წილნის ღვთისმშობლის ტაძრის ქონებებისათვის და გულად წილანელებიც იცავდნენ თავიანთ მიწა-წყალს თავგამებებით. სამწყსო, საქართველოს საერთო დაძაბუნებისათვის ერთად ამ რეგიონსაც გამოეცალა წინსვლის საფუძველი. მტერთა მუდმივი ძალმომობის და ლეკიანობის გამო თვით ეპისკოპოსებიც კი არიდებდნენ თავს სათარეშოდ გადაქცეულ ამ ადგილებს: 500 სოფლიდან მხოლოდ ორმოცდაათი გადარჩენილა.

...1800 წლისათვის წილნის ეპარქიის მღვდელმთავარი იწოდებოდა მუხრანის, ორივე არაგვისა და ბაზალეთის ეპისკოპოსად. ჰყავდა თავის გამგებლობაში ორი ქორეპისკოპოსი: ერთი კავკასიის სიონში და მეორე ბოდბეში და რიგით მეორედ ითვლებოდა ქართლში. აერთიანებდა 80 ეკლესიას.

...რუსეთთან საქართველოს შეერთების შემდეგ, გარემო ძალა ცდილობდა ჩვენი ტრადიციული საეკლესიო სტრუქტურები გაემარტევივნა. ეს, პირველ რიგში, საეპისკოპოსოების გაუქმებაში გამოიხატა, რათა უფრო ადვილი სამართავი გამხდარიყო ქვეყანა. პირველს სწორედ წილნის საეპისკოპოსოს „გაუმართლა“, როდესაც 1803 წელს გარდაიცვალა შესანიშნავი პიროვნება და საეკლესიო მოღვაწე, მთავარეპისკოპოსი წილნისა იოანე ქარუმის ძე. ეპარქია გააერთიანეს სამთავისთან და ამით, ფაქტიურად, გააუქმეს. შემდეგ მისი ბედი გაიზიარა ნიქოზის საეპარქიოებში, რომელიც შეუერთეს მათ. ბოლო წილანელ-სამთავრულ-ნიქოზელი ქორეპისკოპოსი გერვასი მაჭავარიანი კი 1817 წელს გარდაიცვალა. (აქტივი, II, გვ. 264). ამის შემდეგ წილნის უმჯერესი ეპარქია გაუქმებული ყოფილა მთელი 100 წლის განმავლო-

წილები ბარგთან ერთად ქსანში ჩასცივინია და ახალი აღწერების შედგენა საშუალო საქმე გამხდარა. ამიტომაც, ამ საბუთში საკმაოდ დაწვრილებითაა აღწერილი საწყისების კუთხით ტერიტორიები არაგვისა და ქსნის შორის, სულ 52 სოფელი და ანანური, ზევით მთიულეთი, წილნის მიდებებისა და გასტუმრების წესები და ვალდებულებები და სხვ.

„სამწყსოს სიგელიდან“ გამოსკვივის ის დიდი წინააღმდეგობა, რომელიც არსებობდა მთიულეთ-სახლობასა და არაგვის ერისთავს შორის. ამავე დროს, მათ ქრისტიანული წესებიც შეუშლიათ და „ისევ კერპის მგზავსი იყვნენ“. ამიტომაც, ღვაწლმოსილ ეპისკოპოსს, რომანოზს, რამდენიმეჯერ დასპირებია მრევლის ხელახლა დამწყვდევსა და დამოძღვრა. ქაის-ხვევლები მაინც გამოსულან აჯ-

წილები ბარგთან ერთად ქსანში ჩასცივინია და ახალი აღწერების შედგენა საშუალო საქმე გამხდარა. ამიტომაც, ამ საბუთში საკმაოდ დაწვრილებითაა აღწერილი საწყისების კუთხით ტერიტორიები არაგვისა და ქსნის შორის, სულ 52 სოფელი და ანანური, ზევით მთიულეთი, წილნის მიდებებისა და გასტუმრების წესები და ვალდებულებები და სხვ.

...1746 წელს წილანელ მიტროპოლიტ ქრისტეფორეს ერეკლე მეორისაგან „სამწყსოს განახლების სიგელი“ ებოძა, რადგანაც ახლა არაგვის ერისთავსა და წილანელს შორის ჩამოგარდნილა უკმაყოფილება. მწყემსობისათვის ანანურის ზევით შესვლის უფლება აღარ მიუციათ ერისთავის განკარგულებით, რითაც ეპარქიას ჩამოშორეს მთიულეთი. ამ არასამართლიან გადაწყვეტილებას მხოლოდ ერეკლე მეფის სპეციალური ბრძანება აღუდგო წინ. (ი. დოლიძე, ქართული სამართლის ძეგლები, II, თბ., 1965, გვ. 396).

საეპარქიოს შეწირულობებს არ აკლებდნენ მეფენი და ერისკაცნი, რათა უფრო გაძლიერებულ-გაშენებულიყო ეს მაღლიანი ნაკურთხი მიწა, მაგრამ არც მტრების შემოსევები, თუ ხმლის ტრიალი იყო უცხო წილნის ღვთისმშობლის ტაძრის ქონებებისათვის და გულად წილანელებიც იცავდნენ თავიანთ მიწა-წყალს თავგამებებით. სამწყსო, საქართველოს საერთო დაძაბუნებისათვის ერთად ამ რეგიონსაც გამოეცალა წინსვლის საფუძველი. მტერთა მუდმივი ძალმომობის და ლეკიანობის გამო თვით ეპისკოპოსებიც კი არიდებდნენ თავს სათარეშოდ გადაქცეულ ამ ადგილებს: 500 სოფლიდან მხოლოდ ორმოცდაათი გადარჩენილა.

...1800 წლისათვის წილნის ეპარქიის მღვდელმთავარი იწოდებოდა მუხრანის, ორივე არაგვისა და ბაზალეთის ეპისკოპოსად. ჰყავდა თავის გამგებლობაში ორი ქორეპისკოპოსი: ერთი კავკასიის სიონში და მეორე ბოდბეში და რიგით მეორედ ითვლებოდა ქართლში. აერთიანებდა 80 ეკლესიას.

...რუსეთთან საქართველოს შეერთების შემდეგ, გარემო ძალა ცდილობდა ჩვენი ტრადიციული საეკლესიო სტრუქტურები გაემარტევივნა. ეს, პირველ რიგში, საეპისკოპოსოების გაუქმებაში გამოიხატა, რათა უფრო ადვილი სამართავი გამხდარიყო ქვეყანა. პირველს სწორედ წილნის საეპისკოპოსოს „გაუმართლა“, როდესაც 1803 წელს გარდაიცვალა შესანიშნავი პიროვნება და საეკლესიო მოღვაწე, მთავარეპისკოპოსი წილნისა იოანე ქარუმის ძე. ეპარქია გააერთიანეს სამთავისთან და ამით, ფაქტიურად, გააუქმეს. შემდეგ მისი ბედი გაიზიარა ნიქოზის საეპარქიოებში, რომელიც შეუერთეს მათ. ბოლო წილანელ-სამთავრულ-ნიქოზელი ქორეპისკოპოსი გერვასი მაჭავარიანი კი 1817 წელს გარდაიცვალა. (აქტივი, II, გვ. 264). ამის შემდეგ წილნის უმჯერესი ეპარქია გაუქმებული ყოფილა მთელი 100 წლის განმავლო-

წილები ბარგთან ერთად ქსანში ჩასცივინია და ახალი აღწერების შედგენა საშუალო საქმე გამხდარა. ამიტომაც, ამ საბუთში საკმაოდ დაწვრილებითაა აღწერილი საწყისების კუთხით ტერიტორიები არაგვისა და ქსნის შორის, სულ 52 სოფელი და ანანური, ზევით მთიულეთი, წილნის მიდებებისა და გასტუმრების წესები და ვალდებულებები და სხვ.

...1746 წელს წილანელ მიტროპოლიტ ქრისტეფორეს ერეკლე მეორისაგან „სამწყსოს განახლების სიგელი“ ებოძა, რადგანაც ახლა არაგვის ერისთავსა და წილანელს შორის ჩამოგარდნილა უკმაყოფილება. მწყემსობისათვის ანანურის ზევით შესვლის უფლება აღარ მიუციათ ერისთავის განკარგულებით, რითაც ეპარქიას ჩამოშორეს მთიულეთი. ამ არასამართლიან გადაწყვეტილებას მხოლოდ ერეკლე მეფის სპეციალური ბრძანება აღუდგო წინ. (ი. დოლიძე, ქართული სამართლის ძეგლები, II, თბ., 1965, გვ. 396).

ბაში, სანამ 1917 წელს არ აღდგა საქართველოს ეკლესიის ავტოკეფალია, მაგრამ ამჟამადაც არ განახლებულა ღვთისმშობლის ტაძარი და წილანელი ეპისკოპოსები მცხეთის სვეტიცხოველში ავედრებდნენ უფლის თაყვანს სამწყსოს. ვინ იცის, რამდენ მათგანს ჩაჰყავდა აუხდენელ ნატურად საწილნოს ყველა ტაძარში ზარების ატეხუნება მცხეთიდან კავკასიონამდე. მით უმეტეს, რომ ათწლეულების მანძილზე ტაძრის ნაკურთხ კედლებში დიდხანს ყოფილა სხვადასხვა დანიშნულების „სამეურნეო დაწესებულებები“, მაგრამ ზევიური მადლი, როგორც ჩანს, ისევ აღმოგვინა საწილნოს ამდენი ხნის ურწმუნოების შემდეგ... დიან, 1988 წლის ნოემბერში ღვთისმშობლის ტაძარმა მოუხმო თავის შევილებს ღვთის სადიდებლად და დატარებულა წირვა-ლოცვის მადლი. ეპარქიის განახლების პატივი 1984 წლიდან ეკუთვნის ეპისკოპოს ზოსიმეს (შიოშვილი). საბედნიეროდ, ამოქმედდა ყაზბეგის სიონის, მკვიდრის, ანანურის, მუხრანის, ცხინვალის, სნოს და სხვა წმინდა ტაძრები საეკლესიო პირთა და მრევლის შეწვევითა და გულისხმიერებით, მაგრამ საქმეს რა გამოაღვივებდა მამულო შეილებსათვის. მითუმეტეს, რომ უყურადღებობისაგან დანარკვის პირას მყოფი საღვთო ტაძრების მოვლა-პატრონობა, პირველ რიგში, ჩვენს სულს მოესალმუნება იმედოვნად.

წილნის საეპარქიოს უდიდესი განძი და საუნჯე ყოფილა საქართველოს ეკლესიის შესანიშნავი საწმინდე — სასწაულმოქმედი ხატი ღვთისმშობლისა, რომელიც, გადმოცემით, ლუკა მახარებლის დახატულია და დიდი ზებუნებრივი მადლით არის ცნობილი. წილნის ღვთისმშობლის სახეთა დიდებულება და სილამაზე ძველთაგანვე ანკვირებდა და უდიდესი პატივისცემითა და კვებამოსილებით განაწყობდა მნახველს. ხატი „სწორი მეთოდით, ენკაუსტიკის ტექნიკით და შეიკულია მინაწართა. ლხუსკაძე მას ქართული წარმოშობისად მიიჩნევს და ათარიღებს მეცხრე საუკუნეთ, ხოლო სხვანს ბიზანტიური ხელოვნების ნიმუშად აღიარებენ და მეათე-მეთორმეტე საუკუნეებით ათარიღებენ.

ამ წმინდა გამოსახულებას ღვთისმშობლისათა თაყვანისცემითა და შევედრებით მოიხსენიებდნენ საქართველოს ყველა კუთხეში. მის სადიდებლად და თავის შესავედრებლად შორეული კუთხეებიდან იყრიდნენ თავს პირისა თუ ლიონის დროს, ქართლები, მთიულელები, მთხევრები და, საერთოდ, კავკასიის მთელი მოსახლეობაც. (1925 წლიდან წილნის ღვთისმშობლის ხატი საქართველოს-სახელმწიფო მუზეუმის კედლური ხელოვნების საგანძურში მოუთავსებიათ).

როდენ სასურველია, რომ სოფელი, წილანი აღდგეს რელიგიურ-საეკლესიო ცენტრად შიდა ქართლში. მითუმეტეს, რომ საეპისკოპოსოს ისტორიულ ტერიტორიებს შეემატა სამახლობლს, ყოფილი ნიქოზისა და სამთავისის საეპარქიოების ადგილთა ნაწილიც საწილნოს გაძლიერება დიდ ძალებს შემატებს მცხეთის წმინდა ქალაქის ტრადიციულ ძლიერებასაც, რომელიც, თავის მხრივ, წმინდა მადლსა და კურთხევას არ აკლებდა საეპარქიოების ცხოვრებას.

შემოგვექმნის საკვირველი ხატი დედისა ღვთისა და იმედი არ გვშორდება, რომ იგი თავისი კურთხეული მადლით დალოცავს თავისი სამწყსოს მომავალს და არ მოაკლდეს მის შვილებს მფარველობას.

წერილს კი დავსრულებთ, ამდენ ყამთა სიავსე სასწაულად გადარჩენილი, წილნის ღვთისმშობლის ტაძრის გუმბათში მაცხოვრის დიდებულ გამოსახულებასთან არსებული წარწერით: „უფალო-უფალო გადმოიხილე ზევით და იხილე და შეიწყალე შვილი შევითა შეთანნი და ადვილი...“

წილები ბარგთან ერთად ქსანში ჩასცივინია და ახალი აღწერების შედგენა საშუალო საქმე გამხდარა. ამიტომაც, ამ საბუთში საკმაოდ დაწვრილებითაა აღწერილი საწყისების კუთხით ტერიტორიები არაგვისა და ქსნის შორის, სულ 52 სოფელი და ანანური, ზევით მთიულეთი, წილნის მიდებებისა და გასტუმრების წესები და ვალდებულებები და სხვ.

...1746 წელს წილანელ მიტროპოლიტ ქრისტეფორეს ერეკლე მეორისაგან „სამწყსოს განახლების სიგელი“ ებოძა, რადგანაც ახლა არაგვის ერისთავსა და წილანელს შორის ჩამოგარდნილა უკმაყოფილება. მწყემსობისათვის ანანურის ზევით შესვლის უფლება აღარ მიუციათ ერისთავის განკარგულებით, რითაც ეპარქიას ჩამოშორეს მთიულეთი. ამ არასამართლიან გადაწყვეტილებას მხოლოდ ერეკლე მეფის სპეციალური ბრძანება აღუდგო წინ. (ი. დოლიძე, ქართული სამართლის ძეგლები, II, თბ., 1965, გვ. 396).

გარე კასპაროვის ახალი კლავია

გამარჯვება ყოველთვის სიხარულია. ალბათ, გარი კასპაროვმაც დიდად უფიქროს, მეოთხედ რომ მოიპოვა ჯადრაკში მსოფლიო ჩემპიონის ტიტული. ეს მოხდა ახალი წლის მიჯნაზე, 1990 წლის 31 დეკემბერს ქალაქ ლიონში (საფრანგეთი), სადაც მიმდინარეობდა ანატოლი კარპოვთან მისი მატჩის მეორე ნახევარი. ამ დღეს მან ყაიმით დაამთავრა 24-ე პარტია და მოიგო მატჩი ანგარიშით 12,5:11,5. მართალია, მინიმალური უპირატესობით სძლია მრისხანე შეტოქსს, მაგრამ საკმაოდ დამაჯერებლად... ამბობენ, მსოფლიო პირველობის მატჩი მის მონაწილეებს სიცოცხლის ერთი წლის ფასად უღირთო. ასეა თუ არა, გულშემატკვარმა სიტყვებზე უნდა დაიჭეროს, მაგრამ ფაქტია — კასპაროვა და კარპოვა 85 დღე უმძიმეს საქარაკო ბრძოლაში გაატარეს. იგი დაიწყო ნიუ-იორკში (8 ოქტომბერი — 7 ნოემბერი) და დამთავრდა ლიონში (24 ნოემბერი — 31 დეკემბერი). გათამაშეს ყველა დაგეგმილი 24 პარტია, ვიდრე ორთაბრძოლას წერტილი დაესვა. ამ მძაფრ სპორტულ-შემოქმედებით ჰილას მათ დიდი გონებრივი, სულიერი თუ, გნებავთ, ფიზიკური ენერჯია შეაღწიეს. მათ არ დაუზოგავთ ერთ-მანეთი, მაქსიმალურად ართულდნენ თამაშს და, მიუხედავად ამისა, ბოლომდე შეინარჩუნეს საღი აზრი და ბრძოლის წყურვილი.

აი, როგორ მიმდინარეობდა ეს განუყოფელი შეხვედრა: პირველად კასპაროვი დაწინაურდა მე-2 პარტიის მოგების შემდეგ, მაგრამ ლიდერობა მხოლოდ მე-7 პარტიამდე შეინარჩუნა, ამ დღეს გაიმარჯვა კარპოვმა და მატჩის პირველი ნახევარი ნიუ-იორკში ყაიმით (6:6) დამთავრდა. უფრო მღელვარე და შედეგიანი აღმოჩნდა

ორთაბრძოლის მეორე ნახევარი ლიონში. შედეგად სამი ყაიმის შემდეგ კასპაროვმა მოიგო მე-16 პარტია, მაგრამ კარპოვმა მყისვე აღადგინა თანაფარდობა მე-17 პარტიაში გამარჯვებით. კასპაროვი არ ცნებდა. მის მოზღვავებულ ენერჯიას ვეღარ გადაეღობა უკიდურესობამდე შეუპოვარი კარპოვი. კასპაროვა ჯერ მე-18, მერე მე-20 პარტია მოიგო და ლიდერობაც გაიმტკიცა. ამოდ დაშვრა კარპოვი. იგი შედგარდ ეკვეთა ჩემპიონს 21-ე პარტიაში, მატერიალურ უპირატესობასაც მიიღწია, მაგრამ 86-ე სვლაზე მინც ყაიმს შეუტრიადა. კასპაროვა 22-ე პარტია ყაიმით დასრულა და სანუკვარი 12 ტულის დაგროვებით კიდევ სამი წელი შეინარჩუნა მსოფლიო ჩემპიონის ტიტული.

თითქოს მიღწეულ იქნა მთავარი მიზანი, მაგრამ პაექრობა არ შეწყვეტილა. საქმე ისაა, რომ მეტოქეებს უნდა გადაეწყვიტათ დასახილდობლად გამოყოფილი თანხის ბედი. გამოყოფილი კი აყო 4 მილიონ 100 ათასი შევიცარიული ფრანკი, ანუ 3 მილიონი ამერიკული დოლარი. თუ მატჩი ყაიმით (12:12) დამთავრდებოდა ეს ფული შუაზე გაყოფილი, ამიტომ გასაგებია რატომ „იკლავდნენ თავს“ დიდოსტატები ორ დასკვნით პარტიაში.

23-ე პარტია კარპოვმა სწრაფად მოიგო, მაგრამ 24-ე პარტიაში ვერაფერი გააწყვო. კასპაროვა აიძულა იგი ყაიმს დასჯერებოდა. ასე რომ, ჩილდოს „ლომის წილი“ (1,5 მილიონი დოლარი) კასპაროვმა წაიღო, კარპოვმა კი 900 ათასი დოლარი. კასპაროვმა მიიღო აგრეთვე ერთ მილიონ დოლარად შეფასებული საგანგებო ჯილდო — ოქროს ნაკეთობა ზურგშეჭეული ორი რუსული კ 1018 თეთრი და

შავი ბრილიანტით, რომელიც ფრანგულმა ფირმამ „კორდოფმა“ დააწესა.

აი, ასეთი გახლდათ ამ მეტად მღელვარე ორთაბრძოლის ფინალი.

მსოფლიოს მეცამეტე ჩემპიონი გარი კასპაროვი დაიბადა 1963 წლის 13 აპრილს ბაქოში. 7 წლის იყო უმამოდ რომ დარჩა. აღზარდა დედამ, ინჟინერმა კლარა კასპაროვამ, რომელიც ამჟამადც მისი მფარველი ანგელოზია. გარის აღრე აღმოაჩინა ჯადრაკის დიდი ნიჭი. უკვე 10 წლისამ დიდად გაითქვა სახელი. წლების მანძილზე მისი მოძღვარი იყო მიხეილ ბოტვინიკი. გარამ დაამთავრა აზერბაიჯანის უცხო ენათა ინსტიტუტი ინგლისური ენის სპეციალობით. მსოფლიო პირველობისთვის ბრძოლაში მონაწილეობს 1984 წლიდან. მატჩებში იგი მხოლოდ კარპოვს, იმდროინდელ ჩემპიონს და შემდეგ პრეტენდენტს, ზედებოდა. მათი პირველი მატჩი (1984-1985 წ.წ.) შეწყვიტა ფიდეს პრეზიდენტმა ფ. კამპომანესმა; როდესაც 48 პარტიის შემდეგ ანგარიში იყო 5:3 (40 ყაიმის) კარპოვის სასარგებლოდ, მეტოქეთა გადადგომის მიზეზით. შემდეგ კასპაროვმა მოიგო მეორე (1985 წ.) — 13:11 და მესამე (1986 წ.) მატჩი — 12,5:11,5, ხოლო მეოთხე შეხვედრა (1987 წ.) ყაიმით (12:12) დასრულდა. კასპაროვი „მსოფლიოს თასის“ პირველი მფლობელია. იგი ხუთჯერ დაჯილდოვდა „ჯადრაკის ოსკარით“ (1982-1987 წ.წ.).

გარი კასპაროვის ახალ წარმატებაში გარკვეული წვლილი მიუძღვის მის სეკუნდანტებს, რომელთა შორის ორი ქართველი მოქადრაკეა — დიდოსტატი ზურაბ აზმაიფანაშვილი და საერთაშორისო ოსტატი გია გიორგაძე.

კასპაროვი-კარპოვის მატჩმა ბევრი შესძინა თამაშის თეორიას, გაამდიდრა სადებიუტო სისტემები, განსაკუთრებით პოპულარული დებიუტები ესპანური პარტია და ძველი დური დაცვა, დაგვანაზა მამა-პაპათა თამაშის მრავალფეროვნება, სიღრმე, საქადრაკო აზროვნების თანამედროვე დონე.

ყველაფერი ეს ახლა ჯადრაკის სპეციალისტებს, ისტორიკოსებს კვლევის საგანი გახდება.

მატჩმა ბევრი სხვაც წარმოაჩინა, რამაც უკვე საზოგადოებრიობის ყურადღება მიიქცია. პრესაში გამოქვეყნდა მოსაზრებანი, რომლებიც ფიდეს სხვა-განსჯის საგანი შეიქმნება. კერძოდ, საუბარია იმაზე სწორია თუ არა კომპიუტერი საარგებლობა გადაღებული პარტიების ანალიზის დროს, ანდა სეკუნდანტთა „გუნდების“ ყოლა? მაგალითად, მატჩის მთავარ არბიტრს პოლანდიელ გერტ ჰეისენს მიანიანი, რომ სამი წლის შემდეგ ეს ჯადრაკის მოთამაშე მანქანები უფრო სანდო გახდებიან გადაღებული პოზიციების ანალიზში და მაშინ რჩეულ მოქადრაკეთა პაექრობა დაკარგავს თავის ხიზლსაო. ასევე ზედმეტად სთვლის იგი სეკუნდანტთა დიდი რაოდენობის საჭიროებას. ამ შემთხვევაში იკარგება მოქადრაკის სახე, ბრძოლა „გუნდური“ ხდება. მისი აზრით, საჭიროა გაუქმდეს პარტიის გადაღების წესი. პარტია იმავე დღეს უნდა მთავრდებოდეს. მაშინ უფრო რეალურად გამოჩნდება მოქადრაკის შესაძლებლობები და შემართები ძალა.

მაშ ასე, დასრულდა კიდევ ერთი „საუკუნის მატჩი“. მხოლოდ 1993 წელს მოუწევს კასპაროვის ტიტულის დაცვა. მართალია, ჯერ უცნობია პრეტენდენტი, მაგრამ შესაძლოა, რომ იგი ისევე კარპოვი იყოს. უახლოეს ხანში უნდა მოეწყოს პრეტენდენტთა მერვედფინალური მატჩები (შვიდი მატჩი) რომლებშიც გამარჯვებულებს შემთხვევითად შეხვედრებში კარპოვი შეუერთდება. 40 წლის კარპოვი, დიდდ გამოცდილ დიდოსტატს, რეალური შანსი აქვს კვლავ ხელყოს ჯადრაკის მეფის ტახტი. ჯადრაკის ისტორიას არ ახსოვს ესოდენ ხანგრძლივი მეტოქეობა, ორ დიდ მოქადრაკის შორის, რომლის მოწმენი მათი თანამედროვენი ვართ.

წიგნის მოყვარულთა საუბრადგოდ!

საგამომცემლო კომპერატივი „ლალი“ გაცნობებთ, რომ 1991-1994 წლებში გამომცემლობა „მერანთან“ ერთად გამოსცემს „საზღვარგარეთული დეტექტივის“ 10-ტომულს, რომელიც მოიცავს ამჟამინდის რჩეულ ნაწარმოებებს მეცნიერმეტრე საუკუნის პირველი ნახევრიდან დღემდე.

გამოსაცემი წიგნების უმრავლესობა ითარგმნება პირველად და უცნობია ქართველი მკითხველისათვის.

აბონემენტებზე ხელმოწერა იწარმოებს 1 იანვრიდან. დაინტერესებულ პირებს, ორგანიზაციებსა და დაწესებულებებს შეუძლია მოგვმართონ კომპერატივ ფირმა „ხილს“ ტელ.: 98-58-09. სარაჭი-შვილის ქ. № 8

წიგნის სათარგმნელად და ანაქტების შესაქმნად

გთხოვთ მიმართოთ ფირმა „ზევის“, რომლის ადგილსამყოფელიც გადატანილია პეტრიაშვილის ჩიხიდან პეტრიაშვილის ქ. № 3-ში. ვიწებების თარგმნა ხდება ერთ დღეში. ფირმა „ზევის“ თქვენ მივიღებთ ყოველდღე, დასვენების დღეების ჩათვლით, 9-დან 21 საათამდე. გთხოვთ გვეწვიოთ.

წიგნის სათარგმნელად

მიმართეთ ფირმა „ჰუმანიზმის“ სერვის ბიუროს. ვიწებების თარგმნა და დამოწმება ხდება ერთ დღეში. უცხოეთში წამსვლელებს შეუძლიათ ჩვენთანვე მიიღონ შესაბამისი ანექტები და ვიწებების ქსეროასლები.

შეკვეთები მიიღება 10-დან 19 საათამდე ყოველდღე გარდა კვირისა.

მისამართი: საბურთალო, ონიშვილის ქ. № 11 (გაგარინის მოედანთან). ტელ.ფ. 37-55-93.

კომპერატივი „სავანე“ ლეზულს შეკვეთებს საწიგნო და საბავშვო სურფის ტურტების დასამზადებლად. არჩევანი მრავალფეროვანია. ტურტებს ამაღლებენ ოქაში, მაღალკვალფიციური კულინარები. შეკვეთები მიიღება 2 დღით ადრე. მისამართი: ავქალის გზატკეცილი 75 და 77-ს შორის მდებარე წითელი ჭიხური წარწერი „სავანე“. შეკვეთები მიიღება ყოველდღე, 9 საათიდან 18 საათამდე.

რეაქტორი პირაპ ბალარაქივილი

რეაქტორის მისამართი: ა. თბილისი — 880098 ა. კოსტავას ქ. № 14.

სიახლე

სამეცნიერო-საწარმოო ფირმა „ბიოტრონიკ“ მეცნიერთა ჯგუფმა, თანამედროვე მეთოდების გამოყენებით დაამუშავა ინდივიდუალური ხმარების ფეხმძიმების დამდგენი ტესტი, რომლის მაღალეფექტურობა აპრობაციამაც დაადასტურა. ტესტი ჩასახვიდან 10 დღის შემდეგ სწორი პასუხის გარანტიას იძლევა, ხმარებაში მარტივია და არ მოითხოვს სპეციალურ სამედიცინო მომზადებას. ანალოგიური ტესტებით უცხოეთში კარგა ხანია სარგებლობენ და მასზე დიდი მოთხოვნაა, რადგან სახლის პირობებში მისი გამოყენება მოსახერხებელია და ძვირფასი დროის ეკონომიის საშუალებას იძლევა.

„ბიოტრონიკ“ მიერ წარმოებული ფეხმძიმების დამდგენი ტესტი შეფიქსირებულია შემდგომ პარაფიქსირებულ მალახიებში: № 2 (მარჯანიშვილის მოედანი), № 88 (დავით აღმაშენებლის პრ. 120); № 95 (რუსთაველის პრ. 40); № 109 (თავისუფლების მოედანი); № 3, № 34 (ფილარმონიის წინ და კოლმეურნეობის მოედნის მიწისქვეშა გადასასვლელებში).

საპარტიულო რესპუბლიკის მინისტრთა საბჭოსთან არსებული სახალხო მეურნეობის მართვის ინსტიტუტი. საქართველოს კულტურულ-საგანმანათლებლო ასოციაცია „ფილოსოფიის მეგობრები“, საქართველოს დამოუკიდებელი სავალუტო-საკრედიტო სისტემის ხელშემწყობი ფონდი „ბანკირა“ და ამერიკის შეერთებული შტატების ფირმა „კოსტლინ ლიმითედ ინკორპორეიტიდი“ აცხადებენ მსმეველთა მიღებას.

გიზნასის უაღლასი სკოლა

სწავლების ხანგრძლივობაა 4 თვე. პირველი სამი თვის განმავლობაში სასწავლო პროცესს წარმართავენ საქართველოს რესპუბლიკის, ხოლო მეოთხე თვის განმავლობაში ამერიკის შეერთებული შტატების პროფესორები და ბიზნესმენები.

ბიზნესის უმაღლეს სკოლაში სწავლა მის კურსდამთავრებულთ და მათს ორგანიზაციებს შესაძლებლობას მისცემს დაამყარონ პირდაპირი საგარეო ეკონომიკური კავშირები, შექმნან ერთობლივი საწარმოები, დადონ ხელშეკრულებები უცხოელ პარტნიორებთან კონტრაქტის ყველა კომერციული პირობის გათვალისწინებით. ჩამოაყალიბონ ფირმები, ასოციაციები, მცირე საწარმოები და სხვა კომერციული ორგანიზაციები, დამუშავებულ იმუშაონ ელექტრონულ გამომთვლელ მანქანასთან.

საქმიანი ურთიერთობებისათვის ინგლისური ენის ინტენსიური მეთოდებით სწავლა მსმეველებს საშუალებას მისცემს არა მარტო მოისმინონ ლექციები ამ ენაზე, არამედ აწარმოონ საქმიანი მოლაპარაკება და საქმიანი მიმოწერა.

სკოლის სამი საუკეთესო კურსდამთავრებული ორი კვირით გაიგზავნება სტაჟირებაზე ამერიკის შეერთებულ შტატებში, კალიფორნიის შტატის სასწავლო ცენტრებში და საწარმოებში, სადაც ისინი გაეცნობიან ამერიკულ საბანკო სისტემას, იაპონური კომპანიების „სონისა“ და „სანიოს“ ამერიკული

ფილიალების საქმიანობას, მცირე ბიზნესის თავისებურებებს და ა. შ. ბიზნესის უმაღლესი სკოლის დამფუძნებელია გარკვეული მნიშვნელობის მთავარი მსმეველები მიიღებენ ორ სერტიფიკატს. ერთ მათგანს გასცემს საქართველო, მეორეს ამერიკის შეერთებული შტატების მხარე.

ბიზნესის უმაღლეს სკოლაში მიიღებენ მხოლოდ უმაღლესი განათლების მქონე პირები. სწავლა დაიწყება 1991 წლის 11 თებერვალს. სწავლების ღირებულებაა 3600 მან.

მსმენელთა ჩარიცხვა მოხდება 1991 წლის 18 იანვრამდე. ისინი გასაუბრებზე უნდა გამოცხადდნენ საქართველოს რესპუბლიკის მინისტრთა საბჭოსთან არსებულ სახალხო მეურნეობის მართვის ინსტიტუტში.

(9 აპრილის (ყოფილი ჩიტაის), ქ. № 8, ოთახი 206 ან 410; ტელ. 98-70-05; 98-78-07; 98-70-20.

სახალხო მოხმარების საგნების კომპერატივი „დელტა“ უშვებს ელმედლებს ნახევარ-აგრომატს CO₂-ის არეში, რომელიც შეიძლება წარმატებით გამოიყენონ ავტომეკეთებლებმა ძარის შედუღებისას, აგრეთვე საზინკლო სამუშაოების შესასრულებლად.

ქ. თბილისი, ჭინჭარაულის ქ. 13, კომპერატივი „დელტა“, ტელ.ფონი: 71-87-80 ან 71-85-48.

ახალგაზრდა ქართველი

Общественно-политическая молодежная газета «Ахалгазрда ქართველი»

ტელეფონები: მისაღები — 98-97-81; პასუხისმგებელი მდივანი — 98-81-56; წერილების განყოფილება — 98-00-49.

საქართველოს კ ც-ის ტანმა 880098, თბილისი-26, ჯ. კოსტავას ქ. № 14, იხეველთა ოფსეტური წებით ხავაზეთი კორპუსში, ხოზარაულის № 29 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15 Наш индекс 68400

გაზეთი გამოდის კვირაში სამჯერ საშუაბათს, ხუთშაბათს, შაბათს. რედაქციაში შემოსული მასალები ავტორებს უნა არ უბარუნდებათ.

რედაქტორი პირაპ ბალარაქივილი

რედაქციის მისამართი: ა. თბილისი — 880098 ა. კოსტავას ქ. № 14.